

Muistio 23.9.2021

Theseus-kehittämisryhmä 8/2021

Aika: to 23.9.2021 klo 12.00–14.00
Verkkokokous

Kutsutut Juppi, Mira, Amkit –konsortio, pj.
Klinga-Hyöty, Eeva, Haaga-Helia
~~Koistinen, Minna, Oamk/Oulun yliopiston kirjasto~~
Lahtinen, Hanna, Laurea
Marjamaa, Minna, Laurea
Nyqvist, Antti, Haaga-Helia
Tolonen, Tiina, Oamk/Oulun yliopiston kirjasto

1. Kokouksen avaaminen

Asialistan hyväksyttiin ja sihteeriksi valittiin Antti Nyqvist.

2. Edellisen kokouksen muistio

Tarkistettiin edellisen kokouksessa 19.8. käsiteltyjen asioiden eteneminen. Edellisessä kokouksessa käsiteltiin pääasiassa käyttörajattua kokoelmaa., mutta jatketaan edellisessä kokouksessa aloitettua keskustelua kokoelmapolitiikasta:

Aiemmin tullut kysymyksiä pdf-upotuksista ja html-julkaisuista (taideala) – Kansalliskirjastolta saatiin tähän tarkennuksia ja suosituksia.

Keskusteltiin opinnäytetöiden tutkimusaineistojen tallentamisesta. Nyt jo opinnäytteen dataa sisällytetään liitteisiin.

Kokoelmapolitiikassa suositellaan korkeakoulun julkaisusarjalle CC BY-NC-SA -lisenssiä. Kansallisissa avoimen julkaisemisen linjauksissa suositellaan CC BY -lisenssiä. Mitä Theseuksessa suositetaan, onko tarvetta suositukselle? Keskusteltiin myös kokoelmapolitiikan käyttäjästä terminologiasta tekijänoikeuksiin ja lisensseihin liittyen

Päätös: otetaan kansalliskirjaston suositukset pdf-upotusten käytöstä ja html:stä osaksi kokoelmapolitiikkaa ja laitetaan tiedoksi myös wikin FAQ-osioon.

Päätös: Ei kannateta opetusmateriaalien tallentamista Theseukseen, mieluummin suositellaan aoe.fi-sivustoa.

Päätös: Theseusta ei pidetä oikeana paikkana tutkimusaineistojen tallentamiseen. Opinnäytteiden liitteisiin varmaankin jatkossakin sisältyy työssä kerättyä aineistoa.

Päätös: Muutettiin kokoelmapolitiikka siten, että suositellaan kansallisen avoimen julkaisemisen linjauksen mukaisesti CC-lisenssien käyttöä ja tarkennettiin rinnakkaistallentamisen yhteydessä käytettyjä termejä.

3. Theseus-yhteyshenkilöiden ajankohtaiset asiat

3.1 Siirrot avoimesta käyttörajatulle osastolle:

- a. Tästä on tullut paljon kysymyksiä.
- b. Ennen kuin alamme ohjeistamaan siirtoa ja sen vaatimia oikeusmäärityksiä, Kansalliskirjasto kokeilee vielä muokata Dspace-ominaisuutta siten, että tiedot periytyvät automaattisesti oikein heti siirron yhteydessä.
- c. Jos tätä ei saada parin viikon aikana toimimaan, mietitään, ohjeistetaanko amkeja vai tehdäänkö nämä siirrot Theseus-toimiston voimin.
- d. Tällä hetkellä suositellaan siis tallentamaan työ uudestaan.

Päätös: Tämän etenemisestä ja käytännöistä keskustellaan kk:n kanssa laatupalaverissa.

3.2 Käännökset ja ohjeet: Ohjeet ja oa-sivut nyt kolmella kielellä, samoin tietosuojaselosta. Vielä puuttuu item-submission-sivun teksti ja käyttörajatun kokoelman lisenssin teksti ruotsiksi.

3.3 Käyttörajatun kokoelman töiden pyytäminen: monessa amkissa tämä menee asiakirjahallinnon kautta ja asiasta löytyy tieto verkkosivuilla

Käytännöt amk-kohtaisia.

Päätös: Theseuksessa täytyy selvittää käyttäjän polkua käyttöliittymässä liittyen käyttörajattuun kokoelmaan, ja on syytä vielä tarkentaa käyttörajattuun kokoelmaan pääsyä (IP:t ja HAKA-kirjautuminen)

Selvennystä vaatii: miten käyttäjää ohjataan käyttörajatusta tiedostosta eteenpäin jos hänellä ei ole oikeuksia sen avaamiseen ja mitä tietoja käyttäjälle tässä yhteydessä annetaan.

Kirjautumisvaihtoehtoa ainakin ehdotetaan poistettavaksi sivulta, jolle käyttäjä ohjautuu, jos pääsyä tiedostoon ei ole.

3.4 Entä oikeus tulla unohdetuksi vs. turvakielto

- a. **Turvakielto** Jos opiskelija kertoo tallennusvaiheessa omaavansa turvakieillon, asiaa kannattaa selvittää korkeakoulun sisällä esim. opintoasiainpäällikön tai opintotoimiston kanssa.

Jos taas turvakielto on tullut opiskelijalle vasta myöhemmin sosiaalisista syistä, poistetaanko työ kokonaan?

Jos työ poistetaan kokonaan, onko se mahdollista poistaa PAS:sista?

Keskusteltiin mitä julkisuuslaki edellyttää ja mitä ei suhteessa tällaiseen kysymykseen.

Päätös: Ei liene kirjaston tai Theseuksen tehtävä tehdä näiden tapausten käsittelystä päätöksiä.

3.5 Siirron pyyntö ja opiskelijan tunnistautuminen: joissakin amkeissa esim. elomake, jolla pyydetään siirtoa. Webinaarissa kävi ilmi, että amkeissa tosi erilaisia tapoja tähän, ei kannata luoda yhteistä mallia.

Päätös: Ei lähdetä tarjoamaan keskitettyä ratkaisua tunnistautumiseen, siirtoihin tms.

4. Käyttörajattujen kokoelmien käyttöönotto ja uusi Haka-tunnistautuminen

Päätös: Kirjautumiseen liittyvien ongelmien ratkaisujen kirjaaminen ylös Theseuksen wikiin faquun. Faquun voisi kirjata myös Theseuksen toiminnan rajoja, eli kysymyksiä joihin Theseus-toimisto ei voi vastata.

Theseus-toimiston viestinnässä voisi myös enemmän linkata faquun.

5. Uusia amkeja haluaa käyttörajatut kokoelmat

5 +1 ehkä amkia Polamk, Diak, Jamk, LapinAMK, Arcada, ehkä Humak. Vuodenvaihteen aika mahdollisesti sopiva aika.

6. Theseus-laatupalaveri Kansalliskirjaston kanssa, valmistelu

Päätös: Käsitellään ainakin:
käyttöliittymänäkymät käyttörajatun osalta
edupersonsscopedaffil.
oikeuksien siirtyminen ja oikeuksien muokkaus
opn poistaminen kokonaan (myös PAS?)
merkintä käyttörajauksesta tiedoston esikatselussa
PAS step-by-step, miten sen kanssa edetään ja kehen pitää olla yhteydessä.

Kustannuskehitys ensi vuonna Theseuksen osalta?

- Tulevat kehittämistoimenpiteet julkaisuarkistopalveluissa theseuksen ja Dspace'n osalta?
 - Dspace 7 käyttöönottosuunnitelmaa loppuvuosi 2022, pääosa päivityksistä 2023 ja theseus oletettavasti loppupäässä. Alustavien tietojen mukaan tulossa iso muutos käyttöliittymään ja tekniikkaan.
- Kansallista metadatasuosittelusta ollaan päivittämässä.

Tiedoksi: Mira kutsuttu Digitaalisen kulttuuriperinnön pyöreään pöytään, siellä yksi näkökulma pas.

7. Theseus-kustannusten budjetointi vuodelle 2022

7.1 Luvattu video → tehdäänkö itse esim. Biteablella

Päätös: Eeva ja Antti selvittävät videon tekemistä Haaga-Helian kirjaston viestinnän kanssa jossa kokemusta ohjevideoiden tekemisestä.

7.2 Mahdollinen infograafi tallennuksesta → tehdäänkö itse esim. Venngagella

Päätös: Toivotaan varattavaksi rahaa ulkopuolisen graafikon käyttämiseen..

8. Slackin käyttöönotto

Slackiin lisätty amkit-toiminnalle olennaisia kanavia, myös rennommalle keskustelulle. Toivotaan että kanavat lähtevät lentoon, mahdollisuus nopealle yhteiselle keskustelulle.

9. Theseus-toimisto ja AvoinTKIO-toimisto

- AvoinTKIO-toimisto@lists.metropolia.fi -osoite toimii nyt, tässä oli paljon selvittämistä Metropolian helpdeskin kanssa.
- Uutiskirje otettu käyttöön ja autentikointi Metropolian palvelimella tehty.

10. Tiedotusasioita

200 000. Theseus-opinnäytetyö palkitaan noin 100 e arvoisella lahjalla (Amkit-jory - päätös 13.9)

11. Muita mahdollisia asioita

Eduix/ Wihi:

Samkista nostettu esiin ongelma, joka vaivannut muitakin (HH) Wihin käyttäjiä – Wihi ei hyväksy theseyksen spostiin lähettämän vahvistusviestin urn-linkkiä. KK voi muuttaa spostissa lähetetyn linkin muotoa, ja ehdotti samalla sen muuttamista https-muotoon. Asiaan

vaikuttaa myös eduixin ja sen asiakasorganisaatioiden käyttämät asetukset. Eduixin kommentti:

”Ehdottaisimme, että säilytätte vielä http-muodon ja lisäisitte joko ohjauksen https-linkkiin tai sitten rinnalle https-muodon (joka ei vielä ole Wihin tukema linkin muoto). Me voimme tehdä tarvittavat muutokset asetuksiin tulevien päivitysten yhteydessä – kommunikoiden tällaiset muutokset kuitenkin ensin Wihi-asiakkaidemme kanssa – minkä jälkeen voitte poistaa http-muodon. Seuraavaa päivityskierrosta ei vielä ole sovittu, minkä vuoksi tähän olisi hyvä varata maksimissaan noin vuoden siirtymäaika.”

Tämä välitetty KK:lle tiedoksi.

Kysymys Turusta: sopimusrepun tallentaminen theseukseen.
Kokoelmapolitiikan kysymys.

Päätös: Ehdotetaan Zenodoa.

12. Seuraava palaveri

Seuraava palaveri ma 25.10 10-12.

13. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi 14.40